



A biztonsági vállalkozások is a válság vesztesei

Mandrik István MBVMSZ-elnök arról, miért gyengül meg a vállalatbiztonság (12-15. oldal)

Mi látható a verseny-
képességi rangsorokból?

7-11. oldal

Háromszínű jövőkép
a munka világáról

17. oldal

Új adatvédelmi irányelv
lép hatályba az EU-ban

20. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Versenyképesség: javítottunk,
de nem mindenhol3

KÖRKÉRDÉS

Országgrangsor: a napi üzletre is
hatással van (Lakatos Péter,
Gablini Gábor, Horváth Miklós
Takács János)7

CÍMLAPINTERJÚ

Biztonsági cégek: a válság
nagy vesztesei (Mandrik István)12

MGYOSZ-KIADVÁNY

Munka törvénykönyve16

NAPIRENDE

2022: háromszínű jövőkép
a munka világáról17
Egyre többet investálnak a cégek
a dolgozók egészségébe18

EURÓPAI UNIÓ

COSME-program: javulhat a kkv-k
finanszírozása19
Nem jól kezelik az adatokat
az EU-ban – jön az új szabályozás . . .20

KÖNYJELZŐ

Mitől európaiak az európaiak?21

A MAGYAR GYÁRIPAR

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Abonyi Brigitta

Fotó: Vámos Judit

Hirdetefelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193



Szentpéteri István

A Magyar Klaszterek
Szövetségének elnöke,
az MGYOSZ alelnöke

„Mintha egy permanens
W-alakú válságsorozatban
lennénk”

A sikerhez diagnózis kell

Átalakul a világ. Míg korábban voltak kapaszkodók, úgy mondhatnám, hogy koherens világban éltünk, világos volt, hová tartozunk, kihez kell magunkat mérni, ha tudni akarjuk, javult vagy romlott teljesítményünk. Közép-Európában jó teljesítményt nyújtottunk. Most meg? Eklektikus lett a világ. Minden bizonytalanná vált, nincsenek biztos pontok. Európa kezd lecsúszni. Mentalitásban, teljesítményben. S bár azt reméltük, hogy az Európai Unió tagság egyfajta felzárkózást is elindít az egyes országok között, gazdaságban, társadalomban egyaránt, most inkább nyílik az olló Európában is. Széthúzódik a mezőny, s mi az olló alsó részére szorultunk.

A bizonytalanság állandósult a gazdaságban. Van egy rémálmodom, ami arról szól, hogy a 2008-as nagy válságon ugyan túlvagyunk, de már közelít egy újabb. Mintha egy permanens W-alakú válságsorozatban lennénk, vagyis egyszer fönt, de utána újra lent. Európában nagyon érezzük a bizonytalanságot: változnak a területi határok, háborús konfliktus rontja a közérzetet, a kilátásokat. De a világ más részei sem túl stabilak.

Jó lenne hát valami kapaszkodó. Persze értékelem a nemzetközi összehasonlításokat is, de egy egzaktabb mérőszámot szeretnék. Pedig tudom, a gazdaság nem matematika, itt bonyolultabb minden. Jó lenne például egy olyan mutató, amely a világ versenyképességét mérné. Azon belül persze az európai, ázsiai, amerikai, afrikai versenyképességet. A gazdaságban szerintem már nem országok harca folyik, sokkal inkább földrészek vetélkednek egymással. Végül az lesz a nyertes, amit a tőke a legvonzóbbnak talál.

Bennünket Európa jövője izgat leginkább. Ezen belül az, mi vár Magyarországra? Valóban javul a magyar gazdaság teljesítménye, vagy a mostani biztató jelek csak a sokévi romlást korigálják, azaz még minden lehet. Nem tudom a választ. Jó lenne országon belül is egy alapos, őszinte szakmai elemzés, amely csak a tényekre, a valódi produktumra alapozva határozná meg az ország helyzetét, lehetőségét. Mi, vállalkozók, ebben szívesen részt vennénk, hiszen a sikerhez először egy helyes diagnózis kell. Ez mintha még nem készült volna el. Pedig a tartós sikernek ez az első állomása.

VERSENYKÉPESSÉG: JAVÍTOTTUNK, DE NEM MINDENHOL

Javított Magyarország a Világ gazdasági Fórum versenyképességi listáján, a 63. helyről a 60.-ra. Az Európai Unióban azonban ezzel az eredménnyel a 24. helyen maradt, mint ahol volt egy évvel korábban.



A Világ gazdasági Fórum (WEF) nemrégiben megjelent felmérése szerint a világrangsor Svájc vezet, második Szingapúr, harmadik az Egyesült Államok, majd Finnország következik, Németország az ötödik. Hollandia (8.) és az Egyesült Királyság (9.) számítanak még az EU legversenyképesebb tagállamainak. A legtöbb, 21 helyet Algéria, utána pedig Románia javította, mintegy 17 hellyel, így megelőzte hazánkat. Bulgária is előttünk áll az 54. helyével. Magyarország a 144 országot tartalmazó rangsorban a 60. helyre került az előző évi 63. helyről. Hiába javítottunk versenyképességünkön világszinten, az uniós rangsorban nem tudtunk előrelépni, miközben korábbi versenytársaink is elhúztak. A világon legrosszabbul Líbia teljesített, 126. helyre esett vissza, míg az EU-ban Szlovénia rontott a legtöbbet, 70. helyre csúszva.

A világ leggyorsabban fejlődő, úgynevezett BRIC-országcsoport (Brazília, Oroszország, India, Kína) tagjai csupán technológiai fejlettségben vannak elmaradva az Európai Uniótól és a makroökonómiai környezetet leszámítva Japán és az Egyesült Államok is megelőzi az uniót – írja a közlemény.

Az Európai Unió átlagos versenyképességi pontszáma idén is 4,7 pont. Nem sikerült tehát előre lépni, míg az Egyesült Államok, ha kicsit is, de javított a tavalyi 5,48 pontról 5,54 pontra, hasonlóan Japánhoz, amely-

nek versenyképességi mutatója minimálisan 5,4 pontról 5,47 pontra javult. Japán a makroökonómiai környezetet kivéve (Japánban az államadósság szintje tavaly a GDP 234 százaléka volt, míg az államháztartási hiány a GDP 8,4 százalékára rúgott) minden tekintetben megelőzi az Európai Uniót, és az Egyesült Államoknak is csak a makrotényezőkben és az egészségügyben van lemaradása – olvasható az *Index* elemzésében. Intő jel a térség számára, hogy a BRIC-országok csupán technológia fejlettségben vannak elmaradva az Uniótól. A tavalyi szintekhez képest az eltérések marginálisak, de jól jelzik az EU lassú leszakadását a világ más gazdasági nagyhatalmaitól.

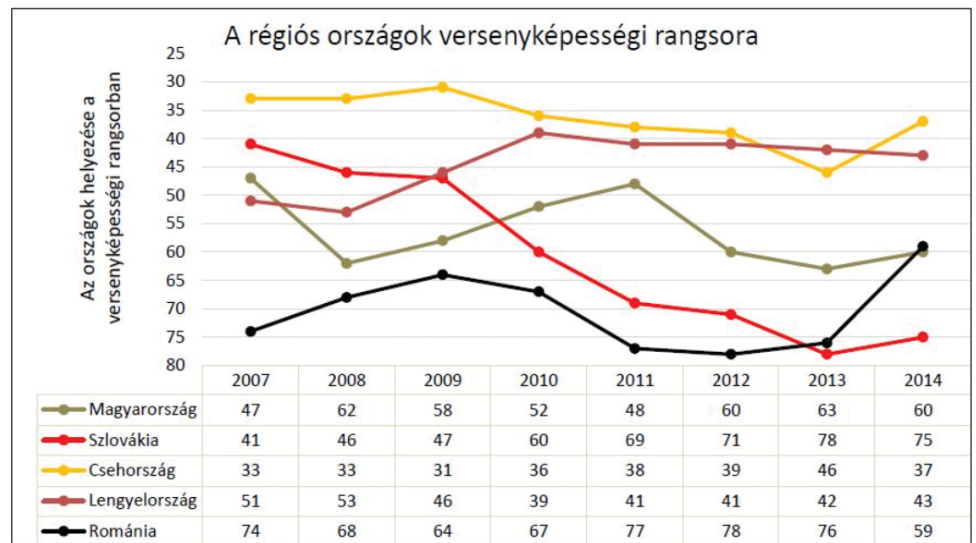
Az EU-ban az új tagállamok csak a makroökonómiai mutatók terén nyújtanak jobb teljesítményt az EU15-höz képest, minden más tényezőben erős a lemaradás, leginkább infrastrukturális és innovációs faktorok terén, de intézményi minőségben is tapasztalható némi hátrány. Az új tagállamok egyébként egészségügyi mutatókban erősek igazán, és üzleti környezetben, innovációban a leggyengébbek. A visegrádi országok egyre inkább széttartanak, a régió két legversenyképesebb állama egyértelműen a 37. helyen álló Csehország és a 43. Lengyelország. Magyarországnak már sokkal inkább legnagyobb versenytársa a 77. helyre csúszott Horvátország, a 75.

EURÓPA ÉS ÁZSIA: EGYMÁSRA UTALVA

Európa és Ázsia egymásra van utalva gazdaságilag, de Európának talán nagyobb szüksége van Ázsiára a jelenlegi helyzetben – jelentette ki Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter, aki Magyarországot képviselte az Ázsia-Európa Találkozó (ASEM) 11. gazdasági miniszteri találkozásán. Varga Mihály az MTI-nek elmondta: a gazdasági világválság kiborbanása után Európa és Ázsia országai más-más utat választottak. Európa a megszorítások politikáját követte, Ázsia pedig a gazdasági növekedés fenntartását helyezte előtérbe. Az adatok azt mutatják, hogy az ázsiai válságkezelési stratégia eredményesebb volt. A miniszter hozzátette: a magyar kormány a foglalkoztatás élénkítésével és a beruházások növelésével eredményesebb volt az Unió legtöbb országánál.

PARTNERSÉGI
MEGÁLLAPODÁS

Maradéktalanul szolgálja hazánk érdekeit Orbán Viktor szerint az Európai Bizottsággal kötött partnerségi megállapodás által biztosított támogatás, amelynek dokumentumait José Manuel Barroso adta át Budapesten. A Bizottság által augusztus 29-én jóváhagyott dokumentum alapján Magyarország a kohéziós alapokból 21,9 milliárd eurónyi, a vidékfejlesztési alpból 3,4 milliárd eurónyi, míg az európai halászati és tengerügyi alpból 39 millió eurónyi támogatásban részesül. Orbán Viktor szerint hazánk számára a cél az volt, hogy az ország számára elérhető források hatvan százaléka a magyar gazdaságba kerüljön. A miniszterelnök elmondása szerint a megállapodás maradéktalanul szolgálja hazánk érdekeit. „A forrásoknak köszönhetően egyenrangú európai polgároknak érezhetjük magunkat pénzügyi szempontból is” – hangsúlyozta Orbán, hozzátéve, ha jól használjuk fel a pénzeket, hét év múlva egy fejlett ország lehetünk, amely magas szinten képes az önfenntartásra és az ön-építésre.



Forrás: WEF; a kisebb érték a kedvezőbb

helyre előrelépett Szlovákia, mintsem a visegrádi országok.

WEF-RÉSZLETEK: MAGYARORSZÁG SEMMIBEN NINCS AZ ÉLEN

Hazánk leginkább technológiai felkészültségben tud kevesebbet nyújtani, mint az EU többi országa, pedig néhány évvel ezelőtt Magyarország IKT-fejlettsége igen jó volt, ám a legújabb széles sávú (mobil)kommunikációs technológiák elterjedése elmarad a többi tagállamtól. Gyengének minősíthető az üzleti környezet komplexitása, az ország versenyképességi előnyének nagy része az élők munkából fakad, a beszállítói hálózatok is csupán néhány szinten vannak jelen, a szakszervezetek pedig kevésbé hatékonyak, mint máshol. Európai viszonylatban szintén gyenge Magyarország intézményi háttere (jelentős a korrupció, gyenge a közpénzek elosztásának transzparenciája, túl nagy a bürokratikus teher stb.). Jó ugyanakkor a magyar infrastrukturális fejlettség, és az innováció terén is van némi előnye az országnak, valamint az exportpiacokhoz való hozzáférés is jobb, mint számos más régiós országban. Az egyes mutatók alapján a hosszú távú fejlődésre nézve is vannak aggodalomra okot adó elemek. Ilyen például az, hogy Magyarországon az új EU tagállamokhoz képest jóval alacsonyabb a legalább alapfokú végzettséggel rendelkező lakosok aránya (91,3 százalék, ezzel szemben Lengyelországban 96,6 százalék, Csehországban 96 százalék, igaz Romániában csak 85,8 százalék, míg Horvátországban 89,3 százalék).

Összességében elmondható, hogy Magyarország versenyképessége csak enyhén növekedett, ugyanakkor több közép-európai országban is jelentős előrelépés volt az elmúlt években, így Magyarország relatív pozíciója a régióban igazából nem javult. Különösen intő jel, hogy a régióban, a 12 versenyképességi pillér közül Magyarország egyetlen egyben sem lett legjobb, ám négyben lett a legrosszabb. A makroökonómiai környezet terén a magas GDP arányos államadósság, a pénzügyi pillérben a vállalatok hitelhez való hozzájutásának elégtelensége, a technológia tényezőknél a lemaradás az IKT-ban, míg az üzleti környezetben a világpiacon való csekély jelenlét és a termelési láncok csupán néhány szintjének ittléte rontja hazánk versenyképességét.

IMD: MAGYARORSZÁG KÉT HELLYEL ELŐREBB

A svájci IMD üzleti főiskola World Competitiveness Center intézetének 2014-es globális versenyképességi indexe (World Competitiveness Index, WCI) ez év májusában jelent meg. Ezen az Egyesült Államok megtartotta első helyét. Magyarország két hellyel előrébb került. Az IMD listáján az európai országok összességében feljebb kerültek a skálán, elsősorban a gazdaság fokozatos élénkülésének hatására. A 2014-es Top 10 második helyén továbbra is Svájc áll, ugyanakkor a tavaly még harmadik Hongkong a negyedik helyre csúszott vissza, míg az ötödik helyről a harmadikra rukkolt elő Szingapúr. Az első tizenben öt európai

ország van: Svájc (2.), Svédország (5.) Németország (6.), Dánia (9.) és Norvégia (10.). Magyarország a 60 országot összefoglaló tanulmány mutatójában a 48. helyre került, két helyet javítva tavalyhoz képest. Összességében elmondható, hogy drámai változás nem történt az előző évhez képest. Ukrajna például a lista 49. helyén maradt, közvetlenül Magyarország után, miközben Oroszország javítani tudott, a 2013-as 42. helyről a 38.-ra lépett elő. (Az ukrán–orosz konfliktus, s az EU-szankciók gazdasági következményei valószínűleg a jövő évi rangsorban már érzékelhető változást idéznek elő.) Az idei lista sereghajtó hat országa: Szlovénia (55.), Bulgária (56.), Görögország (57.), Argentína (58.), Horvátország (59.) és Venezuela (60.). A svájci Lousanne-ben működő IMD gazdasági főiskola 1989 óta állítja össze négy fő értékelési kategóriában több mint 300 kritérium figyelembe vételével 60 ország adatainak bevonásával a világ versenyképességi ranglistáját. A négy értékelési kategória a gazdaság állapota, a politikai irányítás hatékonysága, a magángazdaság teljesítménye és az infrastruktúra minősége.

EURÓPAI BIZOTTSÁG: ÚJRAIPAROSODÓ EURÓPA

Az európai vállalatok keményen küzdöttek versenyképességük megőrzéséért a 2008-ban kirobbant válság alatt, de ezen erőfeszítések ellenére megfelelő uniós és tagállami szintű intézkedések nélkül a krízis hatásain nem lehet felülkerekedni – állapítja meg az Európai Bizottság által kiadott, az Újraiparosodó Európa címet vi-

selő 2014-es EU-tagállamok versenyképességi jelentése. Ebből kiderül, hogy Magyarország a mérsékelt, de javuló versenyképességű tagállamok között található.

A Bizottság jelentése szerint az adatok az export fellendülését és a termelékenység növekedését mutatják a legtöbb tagállamban, ezek a jó adatok azonban jelentős különbségeket takarnak az egyes országok politikái és teljesítménye, valamint az ágazatok között – írja a *Napi.hu*.

A jelentés szerint a versenyképességet visszavető sok tényező az uniós tagállamokban hasonló. Ezek között olyanokat említ a bizottsági jelentés, mint a beruházások hiánya, a finanszírozáshoz és a piacokhoz való korlátozott hozzáférés – főleg a kis- és középvállalkozások esetében –, magas energiaárak, a befektetésbarát üzleti környezet és közigazgatás hiánya. Az Európai Bizottság jelentése megjegyzi, hogy a válság megmutatta, hogy erős reálgazdasági és ipari alapok szükségesek az európai gazdaság fellendülésének fenntartásához és erősítéséhez, valamint az EU 2020 céljainak eléréséhez. A feldolgozóiparban 2008 óta 3,5 millió munkahely veszett el, és a csökkenő kereslet miatt, valamint azért, mert a cégeknek nehéz hitelhez jutni, egyre kevésbé vágtak új beruházásokba.

A feldolgozóipar részesedése az EU bruttó hozzáadott értékében a 2008-as 15,8 százalékról 15,1 százalékra csökkent 2013-ban, miközben a 2020-as cél 20 százalékos részesedés lenne. A bizottság szerint fontos az ipari termelés csökkenésének megállítása, hiszen az EU gazdasági sikereinek ez a kulcsa – az EU exportjának,

BARROSO: VOLTAK VITÁK



Hazánk uniós tagságának első tíz éve egybeesett José Manuel Barroso két elnöki ciklusával is. Az Európai Unió sikerrel vette az akadályokat a válságban, ma már kifelé halad a krízisből, ez a szolidaritásnak és a felelősségvállalásnak köszönhető – mondta az Európai Bizottság elnöke. Barroso szerint hazánk az egyik legnagyobb kedvezményezettje az európai szolidaritásnak. Mint mondta, 2007 és 2013 között több mint 63 ezer fejlesztési projektet támogattott az EU több mint 8200 milliárd forintos támogatásból. 2014 és 2020 között nyolcezer milliárd forinttal többet kap Magyarország, mint amennyit betesz az európai költségvetésbe. A portugál politikus szerint az elmúlt évtized rendkívüli megpróbáltatásokkal járt Európa számára, de a Bizottság képes volt hozzájárulni ahhoz, hogy az uniós egységes, nyitott és erős maradjon a globalizáció időszakában. Barroso szerint hazánk és az EU között voltak véleménykülönbségek fontos kérdésekben, és nem mindig volt zökkenőmentes a párbeszéd. „Viszont a bizottság olyan intézmény, amely a jogállamiság mellett kötelezte el magát, és Európának meg kell védenie a közös jogon alapuló uniót, amelyben minden tagállam egyenlő az európai jog előtt” – hangsúlyozta.

A közép-kelet európai országok versenyképességi pontszámai a 12 versenyképességi pillérben

Versenyképességi pillérek	Csehország		Lengyelország		Magyarország		Románia		Szlovákia	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Intézményi háttér	3,6	3,8	4,0	4,0	3,7	3,7	3,3	3,6	3,3	3,3
Infrastruktúra	4,7	4,7	4,0	4,2	4,4	4,6	3,3	3,7	4,1	4,2
Makro. környezet	5,0	5,4	4,9	4,8	4,5	4,8	5,1	5,2	4,9	5,2
Eü. és alapoktatás	5,8	6,2	6,0	6,2	5,9	5,8	5,5	5,5	6,1	5,5
Felsőoktatás és szakkép.	4,9	5,0	4,9	5,0	4,7	4,7	4,4	4,6	4,4	4,6
Árpiaci hatékonyság	4,4	4,5	4,3	4,5	4,2	4,4	3,9	4,2	4,2	4,4
Munkaerő piaci hatékonyság	4,2	4,3	4,2	4,1	4,2	4,2	4,0	4,0	4,2	3,9
Pénzpiaci fejlettség	4,2	4,5	4,5	4,6	3,9	3,9	4,0	4,1	4,5	4,5
Technológiai fejlettség	4,9	5,0	4,5	4,5	4,4	4,4	4,1	4,5	4,2	4,4
Placméret	4,5	4,5	5,1	5,1	4,3	4,3	4,4	4,4	4,0	4,0
Üzleti komplexitás	4,4	4,5	4,1	4,1	3,7	3,8	3,6	3,8	4,0	4,0
Innováció	3,7	3,7	3,2	3,3	3,5	3,5	3,0	3,3	3,0	3,2

Forrás: WEF; a nagyobb érték a kedvezőbb; a sárga szín az adott pillérben a legjobb értéket, míg a szürke a legrosszabbat jelöli

IPARI SIKEREK

Az elmúlt időszak adatai azt mutatják, hogy beértek a kormány aktív iparpolitikájának eredményei és a kabinet a jövőben is a termelősze-ktor megerősítésével, aktív iparpolitikával szeretné tartósan fenntartani a magyar gazdaság jó teljesítményét – közölte a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) a friss ipari termelési adatokat kommentálva. Az ipari termelés idén júliusban 12,3 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit, a termelés bővüléséhez a járműgyártás, és a hozzá kapcsolódó beszállítói ágazatok mellett az élelmiszeripar és az elektronikus fogyasztási cikkek gyártásának növekedése járult hozzá – közölte a második becslést a Központi Statisztikai Hivatal (KSH). Az NGM kiemeli: 2010. januártól 2014 júliusára összességében több mint 23 százalékkal nőtt az ipari termelés Magyarországon. A közlemény idézi Glattfelder Bélát, az NGM gazdaságsszabályozásért felelős államtitkárát, aki kiemelte, hogy az ipar júliusi bővülése 3 éves csúcst jelent, utoljára 2011-ben mértek ennél nagyobb erősödést. Az ipar teljesítménye egyre nagyobb mértékben támogatja a gazdasági növekedést, ami összhangban van azzal a kormányzati célkitűzéssel, hogy az ipari termelés hozzájárulása a nemzeti össztermékhez egész Európában Magyarországon legyen a legmagasabb – tette hozzá az államtitkár.

magán kutatás-fejlesztésének több mint 80 százalékát adja ugyanis, de versenyszférában is minden negyedik munkahelyet ez az ágazat adja. Ráadásul ezek általában képzett munkaerőt igénylő munkák, és minden létrejött feldolgozóipari munka 0,5-2 új munkahelyet hoz létre más szektorokban.

MAGYARORSZÁG KÖZEPESEN JÓ ÉS JAVUL

A Bizottság jelentése a tagállamok teljesítményét tekintve négy csoportba sorolta a tagállamokat:

A magas és javuló versenyképességű tagállamok: Hollandia, Németország, Dánia, és Írország.

A magas, de stagnáló vagy romló versenyképességű tagállamok: Belgium, az Egyesült Királyság, Ausztria, Franciaország, Olaszország, Luxemburg, Svédország és Finnország.

A mérsékelt, de javuló versenyképességű tagállamok: Magyarország, Észtország, Litvánia, Spanyolország, Lettország, Cseh Köztársaság, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia és Görögország.

A mérsékelt és stagnáló vagy csökkenő versenyképességű tagállamok: Szlovénia, Bulgária, Horvátország, Málta és Ciprus.

A magyarországi hozzáadott érték nagy részét a feldolgozóiparban a nagy nemzetközi vállalatok adják, azonban a hazai kkv-k még mindig elkülönülnek ezektől a cégektől, így a fejlettebb multik nem húzzák magukkal a gyengébb hazai cégeket. Az innovációval is hasonló a helyzet: az innovatív vállalkozások aránya alacsony az összes kkv-n belül, ráadásul ezek nagy része Budapesten van, ami azért nem jó, mert felerősíti a területi egyenlőtlenségeket.

A bizottság szerint Magyarország számára létfontosságú, hogy az európai strukturális alapok gazdaságfejlesztési forrásainak nagy része meghozza azokat a strukturális változásokat, amelyek a hosszú távú versenyképességhez szükségesek. Ezeknek a programoknak különösen az infrastruktúra, innováció és fenntarthatóság terén még kihasználatlan potenciált kellene célozniuk. A széles körű reformok ellenére Magyarországon a közigazgatás még mindig túlságosan körülményes, a szabályozási környezet pedig továbbra is akadály a versenyképességnek.

NGM: REÁLIS

A VERSENYKÉPESSÉGI JELENTÉS

A Nemzetgazdasági Minisztérium közleménye szerint reálisnak és a kormány gazdaságpolitikai törekvéseit alátámasztónak tartják azt az értékelést, amelyet Európai Bizottság 2014-es versenyképességi jelentése tartalmaz.

A Bizottság jelentése a mérsékelt, de javuló versenyképességű tagállamok közé sorolta Magyarországot, és létfontosságúnak nevezte, hogy az európai strukturális alapok gazdaságfejlesztési forrásainak nagy része meghozza azokat a strukturális változásokat, amelyek a hosszú távú versenyképességhez szükségesek.

A szakértárca MTI-hez eljuttatott közleménye szerint az Újraiparosodó Európa címet viselő dokumentum a magyar kormány céljával azonos módon az erős realgazdasági és ipari alapok megerősítését nevezi meg az európai – azon belül a magyar – gazdaság fellendülése és tartós megerősítése zálogaként. Hozzá tették: a magyar gazdaság növekedése jelenleg a legmagasabb az Európai Unióban: az NGM augusztusban az addigi 2,3 százalékos GDP-növekedési prognózisát 3,1 százalékra tudta emelni, ami a kedvező államháztartási egyenleggel és a nullát közelítő inflációval együtt pozitív összképet mutat. Az NGM megerősítette, hogy a húzóágazat jelenleg a három éves csúcson lévő ipar, különösen a jármű- és járműalkatrészgyártás, de az építőipari fellendülés és a mezőgazdaság javuló teljesítménye is jelentősen hozzájárul a kedvező tendenciához.

A versenyképességi jelentésben Magyarország számára megfogalmazott észrevételek visszaigazolják a kormányzat által a közelmúltban megtett lépéseket és meghatározott célokat – írta az NGM közleményét ismertette az MTI. Ezek között említették a kutatás-fejlesztésre fordítandó állami hozzájárulás folyamatos növelését a GDP 1,8 százalékára, amely a kkv-szektor tevékenységét is fellendíti. Megjegyezték, hogy az Európai Bizottsággal megkötött partnerségi megállapodás szerint a 2014–2020 közötti EU-s források 60 százalékát gazdaságfejlesztésre fordítják. Kitértek arra is, hogy az NGM örömmel nyugtázza a jelentésben az MNB növekedési hitelprogramjának sikerére vonatkozó értékelést, valamint hogy a hitelpiacon javultak a kockázati tőkéhez való hozzáférés lehetőségei.

MGY-összeállítás

ORSZÁGRANGSOR: A NAPI ÜZLETRE IS HATÁSSAL VAN

Fontos az, hogyan látják a magyar, s a világgazdaság versenyképességét a nemzetközi intézetek? Számít az a napi üzleti életben, előrébb vagy hátrább kerültünk a nemzetközi listán? E kérdéseinkre az alábbiakban néhány reflexiót adunk közre.



Lakatos Péter: hosszabb távú idősorokat és a mutatók összességét érdemes megfontolni

Számos, nemzetközileg elfogadott versenyképességi lista létezik, a három legismertebb

- a WEF (Világgazdasági Fórum, Davos),
- a Világbank (Doing Business)
- és az IMD (Lausanne) listája.

Emellett természetesen mindenki rendelkezik egy szubjektív megítéléssel az adott ország versenyképességéről és annak változásáról, de ez egyéneként rendkívüli mértékben szór, és nagyban függ a megkérdézett pillanatnyi helyzetétől. Ezért mindig jobb az objektív mérőszámokról is beszélni.

Azon túl, hogy a listákon elfoglalt hely egy tükör az ország döntéshozó és véleményformáló elitjének, önmegvalósító jóslattá válik, hiszen a nemzetközi befektetési döntéshozók fontos olvasmánya is.

A versenyképességi listákon való helyezés változása egy jó előrejelző jelzőszám a gazdasági növekedés relatív (tehát a versenytársainkhoz viszonyított) mértékére.



Lakatos Péter

Az MGYOSZ alelnöke,
a Videoton vezérigazgatója

Ha minden egyebet változatlanul feltételezve javítjuk a pozíciókat a közvetlen versenytársainkhoz képest a listákon, akkor a pusztán makrogazdasági előrejelzésekhez képest várhatóan javulni fog a gazdasági növekedésünk azokhoz képest, akikkel szemben javítjuk a pozíciókat. Ugyanez igaz a régiók versenyére is.

Egy másik fontos szempont, hogy minél jobb pozíciót szerez egy ország ezeken a megmértetéseken, annál magasabb áron tudja a tevékenységét, a munkaerőjét a termékárakban érvényesíteni. Tehát a versenyképesség az egyes emberek életminőségében is visszatükröződik.

A különböző listák eredményét párhuzamosan érdemes figyelni, értékelni. Ezt tette nagyon helyesen a kormányzat is 2011-ben, amikor a konvergenciaprogramban, a magyar közigazgatási programban és a magyar növekedési tervben is tételesen megfogalmazta számszerű céljait a versenyképességi rangsorban történő előrelépésre.

	2010 Tény	2013/14 Kormányzati terv	2013 Tény	2014 Tény	2015/16 Kormányzati terv
IMD Versenyképességi Rangsor	42	31	50	48	23
WEF Versenyképességi Rangsor	52	38	63	60	20
Világbank Doing Business	46	36	54	54	25

Ezeket a célokat és eddigi teljesülésüket a fenti táblázat foglalja össze.

Mi látszik ebből?

- 2010-hez képest romlott a versenyképességünk.
- 2014-re javult 2013-hoz képest.
- A kormányzati célok irreálisak voltak, reálisan nem számon kérhetőek. Jó példa ez arra, hogy a gazdaság szereplőinek (és persze az ő képviselőiknek, így az MGYOSZ-nak is) mindent meg kellene tenniük, hogy a mindenkorai kormányzattal reális és éppen ezért számon kérhető célokat fogalmaztassanak meg. 2010-hez képest 10 hellyel kerültünk lejjebb 2014-re, míg a kormányzati célok 10 helynyi javulást céloztak meg. Ráadásul a következő két évre újabb 10-20 helyes javulás volt a cél, azaz az érvényes kormányzati célokhoz 20

„Minél jobb pozíciót szerez egy ország ezeken a megmérettetéseken, annál magasabb áron tudja a tevékenységét, a munkaerejét a termékárakban érvényesíteni. Tehát a versenyképesség az egyes emberek életminőségében is visszatükröződik.”

(a WEF-rangsor esetén 30) helyet kellene javulnunk 2 év alatt.

- Makrogazdasági mutatóink közül több (államháztartási hiány, infláció) jelentősen javult, ennek következtében az alapkamat jelentősen csökkenhetett, mégsem léptünk jelentősen előre.

Koncentráljunk a frissen megjelent, a Világ gazdasági Fórum (WEF) által kiadott rangsorra. A lenti táblázat az értékelés 3 fő területére mutatja meg külön-külön a pontokban mért (1-7) teljesítményünket és helyezésünket.

A három fő terület:

- **Alapvető elvárások** (Intézményi rendszer léte és működése, infrastruktúra, makrogazdasági környezet, alapfokú oktatás és egészségügyi ellátás) – **30%-os súly.**

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
VERSENYKÉPESSÉGI RANGSOR							
Helyezés	62	58	52	48	60	63	60
Pontszám	4,2	4,2	4,3	4,4	4,3	4,2	4,3
ALAPVETŐ ELVÁRÁSOK							
Helyezés	64	58	59	55	55	65	60
Pontszám	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	4,6	4,7
HATÉKONYSÁGI SZEMPONTOK							
Helyezés	48	45	41	42	52	54	53
Pontszám	4,3	4,4	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3
INNOVÁCIÓS ÉS SZOFISZTIKÁLTSÁGI TÉNYEZŐK							
Helyezés	55	61	51	52	58	71	67
Pontszám	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6

- **Hatékonyági szempontok** (felsőoktatás, munkaerőpiac hatékonysága, áru-piac hatékonysága, pénzügyi közvetítő rendszer, technológiai színvonal, piacméret) – **50%-os súly.**
- **Innováció** (üzleti folyamatok összetettsége, finomsága, innovációs teljesítmény) – **20%-os súly.**

Mit mutatnak ezek a számok?

- A három kategória megkülönböztetése abból a szempontból is lényeges, hogy a különböző fejlettségi szinten lévő országok a saját versenyüket leginkább egy-egy szempontrendszeren belül vívják meg. A fejlődő országok az alapvető elvárások (alap- és középfokú oktatás, infrastruktúra) minél jobb és gyorsabb kialakításában versenyeznek. A felzárkózó országokban (ide tartozunk mi is) ez lényegében adottnak tekinthető, ők a hatékonyságban versenyeznek. A fejlett országokban a magas hatékonyság is adottnak vehető, ők az üzleti rendszerek összetettségében és az innovációban (azaz az új folyamatok, termékek kitalálásában) tudnak már csak megkülönböztetett, jobbat mutatni versenytársaikhoz képest.

- A hatékonysági szempontok esnek a legnagyobb súllyal (50%) a latba, ezért az elmúlt évek során az ebben elvesztett pozíciónk nagy hatással van a teljes értékelésünkre.

- A világ fejlődik: ugyanazt a teljesítményt nyújtva (pontszámok), szép lassan hátrább kerül egy ország a rangsorban.

Néhány további érdekesség, a teljesség igénye nélkül:

- Európa pozíciói romlanak a világ gyorsan fejlődő területeihez és az USA-hoz képest.

- A pillanatnyi gazdasági teljesítmény és a versenyképességi rangsorban elfoglalt hely rövidtávon semmiképp sincs közvetlen összefüggésben, de a várható változásokra sokszor jó iránymutatást ad. Bulgária és Románia előttünk, Szlovákia mögöttünk van a rangsorban.

- A visegrádi országok nem bolyban haladnak, Lengyelország és Csehország elszakadt, Magyarország inkább a Bulgária, Románia, Szlovákia közelében van.

„A hosszabb távú idősorokat és a mutatók összességét érdemes megfontolni (de természetesen nem vakon követni), mert mások is ezekből tájékozódnak, és jelenleg nincs megbízhatóbb ilyen jellegű iránytűnk.”

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24
25 26 27 28 29 30
31 32 33 34 35 36
37 38 39 40 41 42
43 44 45 46 47 48
49 50 51 52 53 54

„A gazdaság szereplőinek (és persze az képviselőiknek, így az MGYOSZ-nak is) mindent meg kellene tenniük, hogy a mindenkori kormányzattal reális és éppen ezért számon kérhető célokat fogalmazzassanak meg”

Néhány Magyarország helyzetét jellemző adat:

- Infrastruktúránk jó, exportképességünk erős (20 hellyel a többi visegrádi előtt).

- Üzleti folyamataink összetettsége alacsony: ebben tükröződik a nagy multinacionális cégek összeszerelő tevékenységének magas aránya, ahol a vállalati folyamatoknak csak egy kis része történik Magyarországon, és a magyarországi központú vállalatok kis súlya (ahol a vállalati folyamatok teljes portfóliója Magyarországon valósul meg). A helyi beszállítók képessége alapján 60 (!) hellyel vagyunk a visegrádiak mögött, az országban megvalósuló értéklánc teljessége szempontjából szintén 60 (!), a céges együttműködések – klaszterosodás szempontjából 20 hellyel vagyunk a visegrádiak mögött

- Versenyképességünk nagyban az olcsó bérre alapul.

- A munkaerőpiac rugalmas (felvételek, elbocsátások egyszerűsége), 80 hellyel a visegrádiak előtt.

- Mindeközben 20-30 hellyel a versenytársaink mögött vagyunk az olyan paraméterekben, amelyek a munka hatékonyságát befolyásolják:

- Mennyire hatékony a vezetők kiválasztása.

- Mennyire segíti az adórendszer a munkavállalási hajlandóságot.

- Mennyire függ össze az egyén jövedelme a személyes teljesítményével.

- A pénzügyi közvetítőrendszer hatékonyságában nagyon rosszul vizsgáztunk (A bankok ereje, hitelhez jutás, tőzsdéi tőkebevonás nehézsége, bankolás költségei szempontjából 20-70 hellyel járunk versenytársaink mögött).

Természetesen, mint minden olyan értékelés, ami véges, sok formális mutatószámon keresztül kíván egy végtelen bonyolult rendszert jellemezni. Sok részében támadható, sőt akár nevetséges tehető. Ezzel együtt hosszabb távú idősorokat és a mutatók összességét érdemes megfontolni (de természetesen nem vakon követni), mert mások is ezekből tájékozódnak, és jelenleg nincs megbízhatóbb ilyen jellegű iránytűnk.

Gablini Gábor: A mélyben nincs jele a fordulatnak

Ez a tipikus „egyik szemem sír, a másik nevet” helyzet. Örülök annak, hogy sikerült három helyet javítanunk a Világ-gazdasági fórum versenyképességi listáján. Ugyanakkor elszomorít, hogy ez nem ott sikerült, ahol erre nagy szükségünk lenne, az Európai Unió listán, ott maradtunk a 24. helyen.

Kiemelném, hogy ezt az eredményt is csak a felgyorsított forrás lehívásból fakadó uniós projektek, illetve az autóiari konjunktúra segítségével sikerült megtartani. Nem vitás, hogy valami azért megmozdult az elmúlt évben. Az MNB növekedési hitelprogramja több területen kézzel fogható eredményeket produkált, a mezőgazdaság tavalyi jobb éve is segíthetett és természetesen az ipari export is bővült néhány területen. Sajnálatos azon-



Gablini Gábor

A Gépjármű Márkakereskedők Országos szövetségének elnöke, a Gablini-cégcsoport tulajdonos-vezetője

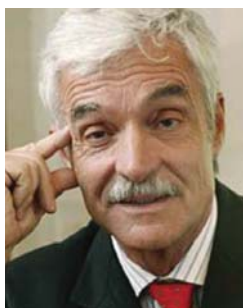
ban, hogy a „mélyben” nincs jele a fordulatnak. A kkv-szektor szereplői egyrészt a PIAC hiányától, másrészt az illegális, adószámmal sem rendelkező vállalkozások okozta mérhetetlen veszteségektől és a továbbra is nagyon magas járulékok terhektől szenvednek. Ameddig ezeken a területeken érdemi előrelépés nem történik, nem számíthatunk arra, hogy a versenyképességünk és ezzel együtt a helyzetünk a rangsorban érdemben és tartósan javulhat.

„A KKV-szektor szereplői egyrészt a PIAC hiányától, másrészt az illegális, adószámmal sem rendelkező vállalkozások okozta mérhetetlen veszteségektől és a továbbra is nagyon magas járulékok terhektől szenvednek.”

Horváth Miklós: Azt kell megvizsgálni, miért nincs elegendő külföldön is piacképes projekt

Nem szeretem a rangsorokat. Ma már szinte elárasztanak bennünket a különböző felmérések, elemzések, amelyek aztán különböző mutatók alapján sorrendet állapítanak meg az egyes országok, vállalatok között. Ezzel együtt tudom, hogy a Világ-gazdasági Fórum versenyképességi listája mértékadó, nem egy a sok közül, érdemes alaposabban elemezni.

Abból például messzemenő következtést nem vonnék le, hogy a tavalyi 63. helyről a 60.-ra kerültünk, ez olyan kicsi változás, hogy szinte hibahatáron belül van. Az már inkább érdekes, miért vagyunk ennyire hátul. Az ország méretei, potenciális fejlődési lehetőségei ennél többre érdemesítenék az országot. Nem lenne reális persze, hogy a világ első tíz országának csoportjába kerüljünk belátható időn belül, de az utána következő ország cso-



Horváth Miklós

A Magyar Külgazdasági Szövetség elnöke, az MGYOSZ elnökségi tagja

portot már érdemes alaposabban megvizsgálni. Pontosabban egyet közülük, a szomszédos Ausztriát, a 21. helyen. A 60. hely túl távol van ettől. Vajon miért? Mit tud az osztrák gazdaság, amit mi nem? Hogyan lehetne közelíteni? Mit lehet eltanulni? Egy nagy ország üzleti potenciálja is nagy, lehetőségei is bőségesebbek, tehát érdemes inkább a méretben hozzánk hasonló teljesítményét elemezni. Hiszem, hogy egy alapos, s főleg őszinte összehasonlítás után már meg lehetne fogalmazni egy célt, egy stratégiát, s azt is, hogy reálisan, szisztematikus munkával mennyi idő alatt akarjuk bejárni ezt a fejlődési utat.

Ezzel párhuzamosan célszerű azzal is szembenézni, mi hol tartunk, mi az, ami akadályozza a nagyobb teljesítményt, a látványosabb változást. A magyar gazdaságpolitikában például az elmúlt négy

évben drasztikus irányváltás zajlott le, s ennek során nagyon rövid idő alatt óriási mennyiségű szabályváltozás következett be, sokszor emocionális alapon is. A sok gyors változásra a vállalatok ilyen rövid idő alatt nem tudtak reagálni, s az alkalmazkodás helyett sokszor a jogszabályok értelmezésével töltik napjaikat. A nagytömegű szabályozó ugyanis egyenetlen minőségű, sokszor homályosan, többféle módon is értelmezhetően van megfogalmazva, ami óvatosságra inti a cégeket is. Ha félreértik, könnyen büntetés, vagy rosszabb esetben bíróság lehet a történet vége.

Marketingvitának minősíteném azt a makroszinten és a vállalati szinten másként kommunikált jelenséget, hogy Magyarországon alacsony, vagy magas az adóterhelés. Amit konkrétan adónak nevezünk, az tényleg csökkent. Jelentősen. Ám a vállalatok költségeit terhelő, állami indíttatású elvonások mértéke nőtt. Jelentősen. A cégeknek mindegy, hogy ezt adónak, vagy másként nevezik, a lényeg az, hogy többet kell befizetni az államkasszába.

A finanszírozás nemcsak Magyarországon gond, de az Európai Unióban is. Nálunk bo-

„Ha nem nézünk szembe a mélyben rejlő problémákkal, s csak ünnepelünk, hogy a 63. helyről a 60.-ra kerültünk, akkor rossz útra tévedhetünk. Rossz lesz a kiindulópont, s a következtetés, azaz a meghatározandó cél is.”

nyolítja a helyzetet a devizahitelezéssel kapcsolatban bankokkal folytatott vita, aminek folyamányaként a bankok anyagi helyzete romlik. De a bankok azt mondják, ennél is nagyobb gond, hogy ha hiteleznének is, nincs elegendő jó, piacképes projekt. Vajon miért nincs? Hol vannak az ambiciózus, külföldre törekvő magyar 1-5 milliárdos cégek? Ha ezekre a kérdésekre őszintén választ keresünk, akkor eljutunk a megoldásig: olyan cégeket kell támogatni, segíteni a következő 7 évben az EU pénzekből, melyek piacképesek külföldön is. Meggyőződésem, hogy ez a siker záloga. Ha nem nézünk szembe a mélyben rejlő problémákkal, s csak ünnepelünk, hogy a 63. helyről a 60.-ra kerültünk, akkor rossz útra tévedhetünk. Rossz lesz a kiindulópont, s a következtetés, azaz a meghatározandó cél is. Érdemes hát a makrogazdaságban már eredményeket – adósságcsökkentés, költségvetési hiány csökkentése – elérő kormánynak most a mikroszféra versenyképességére koncentrálnia. A tartós, fenntartható növekedés ugyanis a külföldön is piacképes vállalatokon múlik.

Takács János: A változás biztató, de összességében még nem lehetünk elégedettek

A mennyiben csupán az elmúlt két év összesített rangsorát vesszük figyelembe, a hír öröndetes. Öröndetes, hogy Magyarország a 63. helyről felkerült a 60. helyre a Világ gazdasági Fórum Versenyképességi Indexének rangsorában. Jó hír az is, hogy hazánk az Innovációs rangsorban (50. hely) és a Felsőoktatási rangsorban (52. hely) is saját átlagánál jobban teljesít. Ez azért figyelemre méltó, mert e két terület a legfontosabb jövőnk, és jövőbeli versenyképességünk megalapozása szempontjából. Elszomorító, hogy az Etika és Korruptió Index rangsorában Magyarország a 93. helyet foglalja el. Ezen csak széles körű társadalmi összefogással lehet javítani, a kezdeményezés viszont a hatalmon lévő politikai erők feladata. Mint az is, hogy a Kormányzati Hatékonyság rangsorában elért 123. helyezésem érzékelhetően javítsunk.



Takács János
Az MGYOSZ alelnöke

„Szomorú és sajnálatos, hogy az elmúlt tíz évben ilyen sokat veszítettünk versenyképességünkben.”

Amennyiben visszatekintünk az elmúlt egy évtizedre, aligha lehetünk elégedettek teljesítményünkkel. A Világ gazdasági Fórum Versenyképességi Indexének rangsorában Magyarország 2003-ban az előkelő 33. helyet foglalta el, ezzel megelőzve – Észtország és Szlovénia kivételével – az összes kelet-közép-európai országot. Szomorú és sajnálatos, hogy az elmúlt tíz évben ilyen sokat veszítettünk versenyképességünkben. Optimizmusra ad okot viszont az, hogy versenyképességünk javuló tendenciát mutat.

Világviszonylatban és az Európai Unióban belül elért helyezésem természetesen fontos. Viszont ennél lényegesebb szűkebb régióink, Kelet-Közép-Európa országaival való széles körű gazdasági-kulturális együttműködés a közös siker, egy szebb jövő megalapozása érdekében.

BIZTONSÁGI CÉGEK: A VÁLSÁG NAGY VESZTESEI

Kettős szorításban élnek az őrző-védő vállalkozások: a válság miatt mérséklődtek, vagy nem emelkedhettek kellő mértékben a vállalási díjak, a garantált bért viszont fizetniük kell. Így sokan a megszűnés szélén vannak – mondta el az MBVMSZ elnöke, Mandrik István. Folytatjuk az MGYOSZ tagszervezeteinek bemutatását.



Magyar Gyáripár: Több mint 10 éve működik a Magyar Biztonsági Vállalkozások Munkaadói Szövetsége (MBVMSZ). Mi változott meg a 10 év alatt?

órabérek, amiből nem fedezhetők a valóságos költségek. Változott valami ezen a téren?

MANDRIK ISTVÁN

Végzettség:

- Puskás Tivadar
Távközlési Technikum,
technikusi oklevél
- Zrínyi Miklós Katonai
Akadémia, egyetemi
oklevél
- Bánki Donát Műszaki
Főiskola biztonság-
szervező szakmérnöki
oklevél
- Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi
Egyetem, egyetemi
szakmérnök oklevél
munkavédelmi szakon

Mandrik István: Sok minden, szinte teljesen átalakult a jogi-szakmai környezet. Az 1998. évi IV. törvényt felváltotta 2005. évi CXXXIII. törvény, mely a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályait határozta meg. Átalakult a biztonsági szakma definíciója is. Ezen időszak alatt megszűnt a kötelező szakmai kamarai tagság, aminek az lett a következménye, hogy a korábbi 120 000 fős kamarai tagságból 6-8 ezer fő maradt 2014-re. Sokan vélték úgy, hogy a szakmai kamara nem töltötte be az általános szakmai érdekképviseletet, nem adott ki irányelveket, melyek a szakma működését segítené. A munkaadók a vagyonvédelmi vállalkozások talán ezért sem bánták a szakmai kamarai kötelező regisztráció megszűnését. Csak néhány vállalkozás maradt a szakmai kamara önkéntes nyilvántartottja.

MGy: Sokat panaszkodtak, hogy a biztonsági szakmákban túl alacsonyak az

MI: Az elmúlt 10 év jelentős részét a gazdasági válság jellemezte. Így nagyon nehéz volt a biztonsági szakmában dolgozók rezsiorádját megfelelő szintre emeltetni. Végül idén tavasszal a kormány honlapján megjelent belügyminisztériumi rendelettervezet szerint a szakma által várt 1700-1800 forint közötti összeg helyett várhatóan 1889 forintban határozza meg a belügyminiszter a vagyonvédelmi szolgáltatás minimális rezsiorádját. A parlament februárban fogadta el a 2014. évi XVI. törvényt, mely szerint a vagyonvédelmi szolgáltatásokhoz kapcsolódó közbeszerzési eljárások keretében aránytalanul alacsony árnak minősül az az ajánlati ár, ahol a vállalkozói rezsiorádj összege nem éri el a belügyminisztériumi rendeletben meghatározásra kerülő (meghatározott) kötelező rezsiorádj mértékét, ezért az adott pályázat kiírójának kötelező a pályázóktól magyarázatot, indokolást kérni. Meg kell azonban itt jegyezni, hogy „megfelelő indokolás” mellett a pályázat kiírója elfogadhat a meghatározott rezsiorádjnál alacsonyabb összeget is. Tehát valami tör-

tént, de ezzel azonban még nem rendeződött a helyzet.

MGy: Alacsony ez az összeg, vagy valami más is hiányzik még?

MI: Több probléma is jelentkezik a minimális szolgáltatási rezsióradíj bevezetésével. Egyrészt ez az összeg még mindig csak tervezetben szerepel, bár a szolgáltatók és az ügyfelek elkezdtek figyelni rá. De ez az összeg még mindig nem fedezi azokat a járulékos költséget, amibe a biztonsági őrök szolgálatban tartása ténylegesen kerül. Ez kb. 2400-2500 forintos rezsióradíjat indokolna. A biztonsági őr ugyanis formaruhát kap, telefont használ, támadáselhárító és egyéb eszközöket használ, oktadni kell, kötelező szakmai felelősségbiztosítást kell kötni, hogy csak a néhány alapköltséget említsem. Nem látunk esélyt arra, hogy a tényleges költséget a megbízók megfizessék, sőt... Másrészt a fekete foglalkoztatás ebben az új helyzetben is megmaradhat, mivel a tervezetben szereplő összegnél alacsonyabb árat akkor is fizethet a megbízó, ha nem közbeszerzési eljárás keretében történik a vállalkozások megbízása (tekintettel arra, hogy vannak olyan szituációk, ahol nem kell közbeszerzésben meghirdetni a szolgáltatást, tehát nem esik a tervezett jogszabály hatálya alá). A munkavállalóknak viszont fizetni kell a garantált bérminimumot (vagy nem fizetik meg, hanem csak rész munkaidőben jelentik be a biztonsági őröket), így a biztonsági cégek egy részének a jövedelmezősége nagyon gyenge lesz,

vagy éppen veszteségessé válnak. Az is előfordulhat várhatóan, hogy a szolgáltatást igénybe vevők azt képviselik, hogy ennyit nem fizetnek szakcégeknek, inkább maguk alkalmaznak saját munkavállalóik közül néhányat biztonsági őrként, mert az olcsóbb. Mi tudjuk, ez csak látszat. Az így alkalmazott dolgozónak ugyanis szabadság jár, hozzávetőleg évente egy hónap, s akkor a tizenkét havi bérért 11 havi valóságos munkában töltött időt kap a munkaadó. Így viszont már érdemes erre szakosodott cégeket megbízni a védelemmel. A jelenség azonban várhatóan jelentős piacvesztéssel jár a vagyonvédelmi cégek esetében. A következő probléma abból keletkezhet várhatóan, hogy kettészakad a szakma. A vállalkozások egy része a közbeszerzésben (csak erre vonatkozik a tervezett rezsióradíj) elérheti, illetve megközelítheti az 1889 forintos megbízási díj szintet, míg jelentős számú cég nem jut el a 800 forintos megbízási díjhoz sem. Ez a helyzet a cégek tömeges megszűnését, a feketemunka további nagyarányú megjelenését, a megbízók elbizonytalanodását, a szakma megtorpanását jelentheti. Igaz lehet ez még azért is, mivel a rezsióradíj megjelenéséig megkötött szerződések – sajnos – jelentős része a munkaerőköltségeket nem fedező értékben kerültek megkötésre.

MGy: Mi a megoldás?

MI: A gazdasági növekedés, amikor a vállalatok szerződéseikben a valóságos költségeket el tudják fogadtatni a partnerrel.

**MANDRIK ISTVÁN
Munka:**

- 1970- től 1989-ig hivatásos honvédtisztként különböző beosztásokban, utolsó beosztás: ellenőrző főtiszt a Hátországi és Polgári Védelmi Parancsnokságon
- 1989-től 1992-ig egyéni vállalkozó
- 1993-tól 1996-ig vagyonvédelem a CBSZ Kft.-nél. Utolsó beosztás: budapesti igazgató
- 1996- től biztonságvédelem (élőerős őrzés, biztonságtechnika, mechanikai védelem, magánnyomozás, munkavédelem, környezetvédelem, tűzvédelem, és a kapcsolódó oktatás) a PBSZ Kft.-nél ügyvezetőként

Kitüntetés:

Tíz különböző miniszteri kitüntetésben részesült. Legutóbbi 2002 -ben a Honvédelemért kitüntető címet kapta.

„Most kettős szorítás létezik. A szerződésekben meghatározzák, hogy a szolgáltatás díját az inflációnak megfelelő mértékben lehet emelni, viszont most alacsony az infláció, így gyakorlatilag nincs emelés. Sok cégnek spórolnia kell, s a takarékoságot általában a termeléshez nem kötődő elemekkel kezdi. E körbe tartozik a vagyon- és munkabiztonság is.”

TÖBB, MINT 10 ÉV

A Magyar Biztonsági Vállalkozások Munkaadói Szövetsége 2003. július 24-én alakult gazdasági érdekvédelmi, érdekközvetítő és érdekegyeztető feladatok ellátására. Az MBVMSZ célja, hogy tagszervezetei számára olyan érdekvédelmi és érdekvédelem elősegítő tevékenységet végezzen, mely a lehető legszélesebb tagsági alpra támaszkodva a gazdasági, szakmai munkaadói érdekek magas szintű megvalósulását eredményezi a magánbiztonsági szektorban. A szövetség – az általa képviselt szakmai ismeretek birtokában – elősegíteni és erősíteni kívánja a törvénykezés és a végrehajtott hatalom munkáját, és érvényesíteni szakmai befolyását a magánbiztonsági szektorral összefüggő politikai döntésekre.

Most kettős szorítás létezik. A szerződésekben meghatározzák, hogy a szolgáltatás díját az inflációnak megfelelő mértékben lehet emelni, viszont most alacsony az infláció, így gyakorlatilag nincs emelés. Sok cégnek spórolnia kell, s a takarékoskosságot általában a termeléshez nem kötődő elemekkel kezdi. E körbe tartozik a vagyon- és munkabiztonság is.

MGy: Tehát úgy gondolja, hogy nemcsak a vagyonőrzés biztonsága gyengült meg, hanem általában a vállalatbiztonság?

MI: Ez szükségszerű következménye az ország jelenlegi gazdasági helyzetének. A vállalatbiztonság magában foglalja a vagyonvédelmet, a tűzvédelmet, a munkavédelmet is. Ezek közül talán a tűzrendészeti előírásokat tartják be leginkább a vállalatok, bár ha lehet, természetesen ott is takarékoskodnak. De azért ez a rész többé-kevésbé rendben van. A vagyonvédelemnél már nagyon takarékoskodnak. Sokszor úgy gondolják, hogy nem kell a kockázatelemzésben megjelölt számú vagyonvédelmi szakember, nem kell a kötelező képzés, hanem elég egy-két jól megtermett férfi őrnek, s akkor ez is ki van pipálva. Ami munkavállalók egészséges és biztonságos munkakörülményeit, vagy egyszerűbben a munkakörülmények biztonságát illeti, ott már megint sok a kényszerű spórolás, s ez rontja a munkavállalók közérzetét, jelentős stresszel jár, így gyengíti a munkahelyi biztonságot is.

MGy: Mit jelent a vagyonvédelem területén a kötelező képzés?

MI: Ez annak a felismerését jelenti, hogy a vagyonvédelem egy komoly szakma. Ide is tudás kell, nemcsak fizikai adottságok. Enélkül, elvileg nem alkalmazhatók a jelentkezők vagyonőrként. Szerencsére, nem 40-50 ezer forintba kerül a vizsga, ahogy az első változatokban szerepelt, hanem hozzávetőleg 13 ezerbe, ám sokan még így is inkább csak végzálásnak fogják fel ezt az előírást, nem látják értelmét. Pedig fontos, hogy a vagyonőr ismerje szakmája szabályait, mert bajba is kerülhet...

MGy: Nem lehet jobb a helyzet a munkahelyeken a munkavédelmi előírások betartásánál sem...

MI: Ezt is inkább csak formálisan teljesítik a vállalatok, szükséges rossznak tartják. Ha baj van, akkor meg rácsodálkoznak, mit történt. Nemrégiben hallottam a friss statisztikát, ami aggodalomra ad okot: idén az első fél évben jelentősen nőtt a halálos munkahelyi balesetek száma a múlt év hasonló időszakához képest. Drámai ez a kép, s talán nem is véletlenül ilyen rossz a helyzet. A munkavédelmi előírásokat csak formálisan tartják be sok helyen, így könnyebben bekövetkezhet a baj. Az OMMF-nél 2008-ban azaz a válság kirobbanása előtt hozzávetőleg 1300 fős felügyelői gárda törődött azzal, hogy a vállalatok betartsák a munkavédelmi és munkaügyi előírásokat, azaz ne ezen „takarékoskodjanak”. Csakhogy a válság és az átszerve-

„Biztonságos munkahelyeket szeretnék látni a vállalatoknál. S ez nemcsak fizikai biztonságot jelent, de a felfokozott munkatempó miatt a lelki, szellemi biztonsággal is törődnünk kell. A munkahelyi stresszel például az Európai Unióban egyre többet foglalkoznak, egyre több program készül az ezzel kapcsolatos problémák megelőzésére, és ebbe a munkába az MGYOSZ példaértékűen bekapcsolódott, így az MBVMSZ vezetőjeként én is. A stresszben vergődő, aggódó, állandó bizonytalanságban, félelemben élő, dolgozó ember ugyanis sérülékeny, ami munkahelyi balesethez vezethet.”

zések ezt a szakmát is elérték, s ma az NMH, MMI és a Megyei Kormányhivatalok területén összesen körülbelül 300 felügyelő végzi ugyanazt a munkát. Ez különösen a kis- és középvállalatok szempontjából jelent gondot, mert ma már nincsenek meg azok a tanácsadó fórumok, szakemberek, akikhez díjtalanul lehetett korábban szakmai tanácsért fordulni. Most csak a legálisan törvényesen működő vállalkozásokat érik el ezek a felügyeleti szervek, a szürke- és feketegazdaságban működő szervezetek láthatatlanok maradnak. Ez nem szerencsés a tisztességesen dolgozó vállalkozások számára. Komoly versenyhátrányt és többletköltséget eredményeznek.

MGy: Ön négy éve elnöke a Magyar Biztonsági Vállalkozások Munkaadói Szövetségének. Elégedett ezzel a négy évvel?

MI: Legfőbb eredményünk, hogy megmaradtunk, dolgozunk. A tagvállalataink egy része tönkrement, így ma 40 biztonsági cég a szövetség tagja, de árbevétel tekintve még így is lefedjük a szakma mintegy 70 százalékát, tagjaink árbevétele 100 milliárd forint fölött lehet. Azt mondhatom, hogy a biztonsági szakma meghatározó vállalatai ott vannak a tagjaink között, így joggal állíthatom, a biztonsági vállalkozások minden gondját, lehetőségét, a piac alakulását jól ismerjük. Remélem, hogy az illetékes állami szervek a jövőben is fontosnak tartják, hogy a szakmát érintő változtatások, törvénymódosítások előtt kikérjék véleményünket, javaslatainkat.

MGy: Ön képviseli a munkaadókat a különböző munkavédelmi fórumokon, így ön az Országos Érdekegyeztető Tanács Munkavédelmi bizottságának a munkáltatói oldalon az ügyvivője is. Melyik feladat áll közelebb önhöz: a munkavédelem vagy a vagyonsvédelem?

MI: Nem kell választanom, hiszen most is mindkettő feladatot ellátom. Egyrészt a Polgári Biztonsági Szolgálat Kft. ügyvezetője vagyok, a cégem munkavédelmi és vagyonsvédelmi feladatokat egyaránt ellát. Személyesen irányítom a két ágazat gyakorlati tevékenységét. Merthogy a képzettségem is mindkét szakmára szól:



biztonságszervező szakmérnök és munkavédelmi szakmérnök is vagyok. Mindkét kompetenciám ugyanahhoz a biztonság-tudományhoz kapcsolódik, amelyik a vállaltbiztonságot jelenti, amely a polgári biztonságvédelemhez tartozik.

MGy: A Magyar Biztonsági Vállalkozások Munkaadói Szövetségének elnökéként mit szeretne elérni a jövőben?

MI: Azt, amit kezdettől fogva fontosnak tartok, s amit a válság miatt nehéz megvalósítani: biztonságos munkahelyeket szeretnék látni a vállalatoknál. S ez nemcsak fizikai biztonságot jelent – bár az nagyon fontos –, de a felfokozott munkatempó miatt a lelki, szellemi biztonsággal is törődnünk kell. A munkahelyi stresszel például az Európai Unióban egyre többet foglalkoznak, egyre több program készül az ezzel kapcsolatos problémák megelőzésére, és ebbe a munkába az MGYOSZ példaértékűen bekapcsolódott, így az MBVMSZ vezetőjeként én is. A stresszben vergődő, aggódó, állandó bizonytalanságban, félelemben élő, dolgozó ember ugyanis sérülékeny, ami munkahelyi balesethez vezethet. A pszichoszociális problémákat, a lelki kimerültséget, a kiegész jelenségét is ebbe a kategóriába sorolom. Tehát jó lenne, ha vállalkozások eljutnának oda, hogy ezt felismerve többet törődhetnének a munkavállalók közérzetével, lelki egészségével. Tudom, hogy ez pénz kérdése is, a vállalkozások jövedelem termelőképességét érinti, azonban az eszköztárban a munkavédelem mint lehetőség sokat tehet. **MGY**

SZABVÁNYOSÍTOTT MUNKAVÉDELEM

Az ISO 9001-es szabvány 6. pontja már külön megemlíti a humánpolitikai szempontokat, és abban a munkabiztonság és a foglalkozás-egészségügy is fontos szerepet kap. A korábban már minőségirányítási rendszert bevezető cégek pontosan tudják, hogy a folyamatszerű megközelítéshez elengedhetetlenül szükséges a munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi szempontok figyelembe vétele is. Magyarországon számos jogszabály foglalja keretbe a munka-, egészség- és tűzvédelemre vonatkozó kötelezettségeket. Betartásukat és betartatásukat különböző hatóságok ellenőrzik. Az OHSAS 18001 szabvány alkalmazása segít az említett területek összefogásában, segíti azok átláthatóságát. A rendszer kiépítésével és működtetésével elérhető, hogy a vállalat megfeleljen a jogszabályi követelményeknek; biztosítva legyen a munkatársak egészségének és biztonságának hatékony védelme, ezáltal a veszélyeztetettség minimálisra csökkenjen; optimalizálja a biztonsági intézkedések költségeit; csökkennek a váratlan események és egészségkárosodás miatti kockázatok és állásidők.

Az MGYOSZ hosszú évek gyakorlatához hűen ismét megjelenteti közkedvelt **MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE** kiadványát, mely a 2012. évi I. törvény 2014 júniusában hatályos törvényszöveg alapján készült, második átdolgozott kiadás.

A könyv gyakorló szakemberek közreműködésével, a munkaadók szemszögéből dolgozza fel a vállalatirányítás egyik legfontosabb jogszabálygyűjteményét. Elsődleges célja, hogy hozzájáruljon a vállalati munkaügyek gyors és hatékony támogatásához.



Célja továbbá praktikus összehasonlításokon és tematikus összefoglalásokon keresztül segíteni a törvény alkalmazását. Mindezt a már megszokott, törvényszöveggel egységes keretbe foglalt szerkezetben, közérthető és a mindennapi munkában könnyen használható megfogalmazással.

Szerzők:

Bálint Adrienn

az MGYOSZ szociális
és munkaügyekért felelős igazgatója

Dr. Lórodi László

ügyvéd, munkajogász

Lektor, konzulens:

Dr. Burik Mária

munkajogász

A könyv ára: 9900 Ft + áfa/db (+ postaköltség)
MGYOSZ tagoknak: 8500 Ft + áfa/db (+ postaköltség)

Megrendelhető:

A **06-1/474-20-58** telefonszámon, vagy a
tomcsik@mgysz.hu e-mail címen Wágnerné Tomcsik Gabriellánál.

Megjelenés dátuma: 2014. augusztus 5.

2022: HÁROMSZÍNŰ JÖVŐKÉP A MUNKA VILÁGÁRÓL

A PwC „The future of work” című tanulmánya a jövő munkahelyeit és HR-kihívásait vizsgálja. A kutatás három vállalati felfogást, mint három világot vázol fel az alapján, hogyan alkalmazkodik a munkahelyi környezet, a tehetségek felkutatása és megtartása a változó trendekhez.

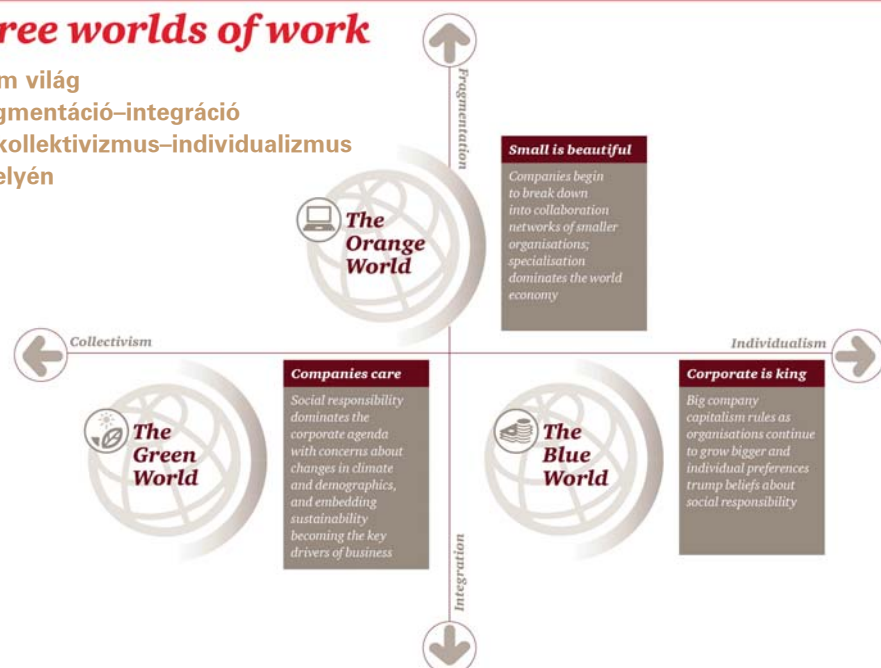
A PwC szakértői arra is keresték a választ, hogy a vállalatok hogyan építik be az új technológiákat a folyamatokba az elkövetkező évtized során.

„A globális megatrendek, mint például a technológiai újítások vagy a demográfiai változások a munka világára is hatással vannak, változnak a munkaadók és munkavállalók igényei is. A vállalatok pedig nem egyformán alkalmazkodnak: nagy kérdés, hogy fragmentáció vagy integráció, kollektívizmus vagy individualizmus vezérelje-e a szervezetet. Ezek mentén három lehetséges világ, a kék, zöld, és a narancs rajzolódik ki” – magyarázza Bencze Róbert, a PwC Magyarország HR-tanácsadási üzletágának igazgatója. A **kék világban** a vállalat, a vállalati kultúra áll mindenek felett. A hatékonyság- és teljesítményorientált szervezetet a fogyasztói igények és a profit vezérlik. Harcolnak a jól képzett, elkötelezett tehetségekért, fontos HR-feladatnak tekintik azon emberek megtalálását, akiknek

céljai összhangban vannak az üzleti célokkal. „A kék világban nagyon fontos a teljesítménymérés és a hatékonyság, ezért a HR legnagyobb kihívása az emberi erőforrás hatékonyságához kapcsolódó valós idejű mérőszámrendszer megalkotása és használata lesz” – teszi hozzá Bencze Róbert.

Three worlds of work

Három világ a fragmentáció–integráció és a kollektívizmus–individualizmus tengelyén



A FELMÉRÉS RŐL

A „The future of work” című tanulmány világszerte 480 HR-vezető, valamint Kínából, Indiából, Németországból, Angliából és az Egyesült Államokból országonként 2000 fő megkérdezésével készült. Az adatfelvétel 2014 májusában történt.

A **zöld világban** a fogyasztók és alkalmazottak együtt tesznek a változásért, a vállalatok transzparenssek, társadalmilag felelősek és zölden működnek, ez pedig az ellátási lánc minden pontján meg is jelenik. Nyitott, közös tanuláson alapuló szervezetek. „Az ilyen vállalatok dolgozói azért választják majd munkaadójukat, mert annak értékrendje megegyezik személyes értékrendjükkel is. A HR feladata őket megtalálni, támogatni”- mutat rá a szakember.

A **narancs világ** a globális multik helyett kicsiben, fragmentáltan gondolkodik. Célja a rugalmasság maximalizálása a fix költségek leszorítása mellett. A technológia fejlődése lehetővé teszi, hogy az outsour-

cing trendek hivatalos üzleti modellé válásával mikrovállalkozások olyan szervezett hálózata jöjjön létre, mely nagyfokú rugalmassággal, világszinten szolgálja ki ügyfeleit. Ez a fajta vállalat biztosítja az autonómiát és a folyamatos kihívásokat a jellemzően projektilapon, rövid távra szerződő munkavállalónak.

„Az, hogy a munka világának átalakulása Magyarországon is releváns kérdés, ma már kétségtelen. A hazai vezetőknek és HR-szakembereknek is látniuk kell, hogy milyen vállalatot vizionálnak a következő évekre, és ennek mentén kell lépéseket tenniük, kialakítani a stratégiájukat” – teszi hozzá Bencze Róbert.

MGY

Egyre többet investálnak a cégek a dolgozók **egészségébe**

A közelmúltban látott napvilágot a Xerox tanácsadó divíziójának, a Buck Consultants legfrissebb jelentése, amely világszerte kutatta a munkavállalók egészségét megőrző vállalati programokat, kezdeményezéseket.

**A KUTATÁS**

A kutatás a Buck Consultants, a Cigna, a Wolf Kirschten International Health Consulting és a Global Healthy Workplace Awards program munkatársainak együttműködésében valósult meg 2007 és 2014 között 37 országban, több mint ezer dolgozó bevonásával.

A felmérés szerint a cégek az elmúlt években tekintélyes mértékben növelték az ez irányú ráfordításait, és ma már döntő többségükönél futnak olyan programok, amelyek hozzájárulnak a dolgozók mentális és fizikai kondíciójának megerősítéséhez.

A 37 országban – egyebek közt az Egyesült Államokban, Kanadában, Ausztráliában és számos afrikai országban – megközelítőleg ezer cégnél, több ezer dolgozó bevonásával végzett átfogó, hét éven keresztül zajló felmérés egyik legfontosabb megállapítása, hogy a multinacionális vállalatoknál számottevő mértékben, 34 százalékról 56 százalékra nőtt azoknak a cégeknek a száma, amelyek 2008 és 2014 közt különféle egészségügyi programokat indítottak a munkavállalók egészségének megőrzése érdekében.

A kutatás rávilágított, hogy a megkérdezett cégek több mint egyharmada saját wellness programot hozott létre a dolgozóinak. Emellett a vállalatok több mint fele járult hozzá valamilyen módon az alkalmaz-

ottak egészségmegőrzéssel összefüggő kiadásaihoz, illetve a vállalkozások közel 2/3-ada nyilatkozott úgy, hogy az egészségvédelem kiemelt szerepet játszik a vállalati stratégiában és ezen a területen további erőfeszítéseket fognak tenni az alkalmazottaik védelmében.

„A vállalatok vezetői nagyon helyesen felismerték azt az elmúlt években, hogy az egészséges életmódot támogató kezdeményezések rövid-, közép és hosszú távon is jelentősen hozzájárulnak a cég, illetve a munkavállalók fejlődéséhez. Ezekkel a programokkal még motiváltabbá tehetőek az emberek, erősíthető az elköteleződésük és tovább növelhető a munkájuk hatékonysága” – hangsúlyozta Dave Ratcliffe, a Buck Consultants vezetője.

A felmérésből az is kiderül, hogy a tapasztalatok alapján a munkaadóknak olyan programokat érdemes kidolgozniuk és megvalósítaniuk a jövőben, amelyek a stresszel, a kevés testmozgással és a rossz táplálkozással járó negatív hatásokat orvosolja a dolgozók körében.

MGY

COSME-PROGRAM: JAVULHAT A KKV-K FINANSZÍROZÁSA

Egy, az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Alap (EBA) nemrégiben aláírt megállapodása alapján az európai kis- és középvállalkozások (kkv-k) hamarosan majdnem 25 milliárd euró összegű további finanszírozáshoz juthatnak hozzá.



A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő uniós program, a COSME program költségvetésében a kkv-k finanszírozására elkülönített 1,3 milliárd eurós tőkeáttételi hatása révén az elkövetkező hét év során összesen akár 25 milliárd euró mozgósítására kerülhet sor a pénzügyi közvetítők közreműködésével. A megállapodás 2014 végére megteremti a lehetőséget arra, hogy a kkv-k saját és idegen tőkével történő finanszírozási lehetőségekhez juszanak a COSME program keretében. A megállapodás aláírását követően az EBA szándéknyilatkozati felhívást fog közzétenni, amelyre a kritériumoknak megfelelő pénzügyi intézmények (bankok, garanciaintézetek, alapok stb.) jelentkezhetnek. Az EBA alapos átvilágítást követően kiválasztja azon pénzügyi közvetítőket, amelyek azután valamennyi ágazatban az európai kkv-k rendelkezésére bocsáthatják az új finanszírozási lehetőséget.

A COSME program hitelgaranciákat fog finanszírozni, hogy a bankok több hitelt és pénzügyi lízinget biztosíthassanak a kkv-k számára. Ez igen jelentős hatással jár, mivel a COSME program tőkeáttételi hatásának köszönhetően a hitelgaranciákba való 1 EUR befektetés 30 EUR összegű kkv-finanszírozást tesz lehetővé. Ezek a hitelgaranciák jellemzően számos olyan kkv-nak jelentenek majd segítséget, amelyek

megfelelő biztosítékok hiányában egyébként nem lennének képesek finanszírozáshoz jutni.

Várhatóan mintegy 330 000 kkv részesül majd a COSME program garanciái által támogatott hitelben, és a hitelek teljes összege eléri a 21 milliárd eurót. A COSME program elődje, a versenyképességi és innovációs program (CIP) során szerzett tapasztalatok szerint a kedvezményezettek 90%-a várhatóan olyan vállalkozás lesz, ahol legfeljebb 10 főt foglalkoztatnak, a garantált hitel átlagos összege pedig mintegy 65 000 euró lesz. A kkv-k pontosan e kategóriája jut a legnehezebben hitelhez.

A COSME program költségvetésének egy része olyan alapokba kerül majd befektetésre, amelyek a bővítési szakaszban lévő kkv-knek biztosítanak kockázati tőkét, különösen azoknak, amelyek határokon átnyúló tevékenységet folytatnak. Az alapkezelők üzleti alapon működnek majd annak érdekében, hogy a befektetések a legnagyobb növekedési potenciállal rendelkező kkv-khez kerüljenek. Várhatóan mintegy 500 cég részesül saját tőkében, a befektetés teljes összege akár a 4 milliárd EUR-t is elérheti, valamint köz- és magánforrásokból származó társbefektetések formájában további finanszírozást vonz majd.

EB Magyarország

EZ A COSME

A COSME a 2014–2020 közötti időszakra tervezett, a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő uniós program, amelynek 2,3 milliárd eurós költségvetése tőkeáttételi hatása révén 25 milliárd eurót mozgósít majd. A következő területeken nyújt támogatást a kkv-knek: a kkv-k finanszírozáshoz jutása, a piacra jutás elősegítése és a vállalkozói kultúra előmozdítása.

EZ AZ EBA

Az Európai Beruházási Alap (EBA) fő célja, hogy a forráshoz jutásukat elősegítve támogassa az európai mikro-, kis- és középvállalkozásokat (kkv-kat). Az EBA kifejezetten e piaci szegmens számára dolgoz ki és fejleszt kockázati és növekedési tőkével, garanciákkal és mikrofinanszírozással összefüggő instrumentumokat.

Nem jól kezelik az **adatokat** az EU-ban

– jön az új szabályozás

A legtöbb vállalat nem készült még fel az Európai Unió új adatvédelmi szabályozására, mely jövő évben lép hatályba. Pedig a büntetés mértéke kellőképpen elrettentő.

MINDENKI JOGOSULT A SZEMÉLYES ADATAINAK VÉDELMEÉRE

Az uniós jog értelmében személyes adatok kizárólag legálisan, szigorú feltételek mellett és törvényes célra gyűjthetők. A személyes adatokat gyűjtő és kezelő személyek vagy szervezetek továbbá kötelesek azokat megvédeni a visszaéléstől, és tiszteletben kell tartaniuk az adattulajdonosok uniós jogszabály által garantált bizonyos jogait.

Az Európai Unióban a személyes adatok védelméről jelenleg egy 1995-ös szabályozás gondoskodik, melyet hamarosan felvált az új adatvédelmi irányelv, melynek egyik célja, hogy növelje az informatikai szolgáltatókkal szembeni bizalmat mind a végfelhasználók, mind a vállalatok körében.

Az új irányelv megosztja az adatvédelmi incidensekért és jogszabályszegésekért való felelősséget az adatot birtokoló vállalat és az adatot őrző felhőszolgáltató között, emellett pedig már nem csupán az európai szolgáltatókra vonatkozik, de azokra a tengerentúli vállalatokra is, melyek európai uniós állampolgárok adatait kezelik.

A felhő alapú megoldások biztonságossá tételével foglalkozó Skyhigh Network hét-ezer felhőszolgáltatóra kiterjedő friss statisztikája szerint azonban száz szolgáltatóból jelenleg mindössze egy felel meg az új elvárásoknak. Ezek kiterjednek az adatok kezelésére, az adatvédelmi incidensek jelentésére, a titkosítására, valamint a felejtés jogának bevezetésével az adattörlés területére is.

A cégek számára a legijesztőbb változás, hogy míg a korábbi, 1995-ös adatvédelmi irányelv nem fogalmazott meg útmutatást a büntetések mértékére nézve, addig az új szabályozás szerint a bírság legmagasabb összege akár 100 millió euróig vagy a cég éves bevételének 5 százalékáig terjedhet. Kibújni is nehéz lesz az irányelv hatálya alól, mivel az előírja, hogy a szolgáltatók nem kezelhetik vagy tárolhatják a rájuk bízott adatokat olyan országokban, melyekben nincs legalább ugyanolyan szigorú szabályozás.

Jelenleg a legnagyobb gondot a cégek számára a felejtés jogának bevezetése okozza, melyről eddig elsősorban a Google találati listájának megváltoztatásával kap-



csolatban lehetett olvasni. A minősített adattörléssel foglalkozó Blancco magyarországi szakértői azonban figyelmeztetnek arra, hogy az irányelv hatálya minden szolgáltatóra kiterjed, nem csupán a nagyvállalatokra.

„Jelenleg rendkívül kevés magyar vállalat szabályozza, hogy milyen módon selejtezi le régi adathordozóit – beleértve nemcsak a szerverek és a munkaállomások merevlemezeit, de az okostelefonokat is. A cserére kerülő adathordozókon pedig tömegével hagyják el a vállalatokat személyes adatok is” – emeli ki Petrányi-Széll András, a Blancco magyarországi képviselője.

Nem érdemes azonban a kalapácsért nyúlni, mivel az adatok törlése nemcsak informatikai, de adminisztrációs feladat is. A cégeknek egy vizsgálat során be kell majd tudniuk mutatni azokat a jegyzőkönyveket, melyek bizonyítják, hogy az adathordozók fertőtlenítése rendben és az elérhető legbiztosabb technológiával történt meg.

Az új adatvédelmi irányelv tervezete emellett előírja azt is, hogy az adatvédelmi incidenseket 24 órán belül jelenteni kell az uniós hatóságok felé, még abban az esetben is, ha az incidens harmadik félnél történt. Ebbe beletartozik minden olyan hackertámadás, melynek során személyes adatokat szereztek meg az elkövetők, de az is, ha a vállalat egy munkatársa elveszít egy notebookot, melyen az ügyfelek adatait tárolták.

MGY

MITŐL EURÓPAIAK AZ EURÓPAIAK?

Közelképek Európa embereiről, népeiről, helyszíneiről és országairól, amelyek igen nagy szolgálatot tesznek: segítenek megismerni mindannyiunk e széles értelemben vett, olykor édes, olykor mostoha hazáját, annak életét, életünket. Jegyzetek százezer kilométernyi utazásról, keresztül-kasul Európában, keresve-kutatva az európaiság mibenlétét.

A politika különböző szintjein sokféle képp értelmezhető az európaiság. Az élet elsődleges terepén, a népek és emberek mindennapjaiban azonban egyértelmű: e történelmi- és kultúrkörben mindannyian európaiak vagyunk. Gondolkodásunkat sokféleképpen árnyalják ugyan a történelmi tények és hagyományok, az azokon kialakult társadalmi, gazdasági és politikai viszonyok, gyakorta többé-kevésbé nehezen férünk meg egymással, sőt olykor magunkkal is, ám amit az európaiság fogalma jelent, annak valamennyien megtestesítői vagyunk. Egy nép, egy ország nem hagyhatja el Európát, hogy másutt keresse boldogulását – ezt kell belaknia, még akkor is, ha a teret geopolitikai formációk szabdalják. Az ember természetes érdeklődésén túl ezért is fontos megismernünk azokat, akik társbélőink ebben a térben, szellemi rokonaink annak civilizációjában, s nagyrészt nélkülözhetetlen gazdasági partnereink.

Az európaiság lényegét leginkább abban ismerhetjük meg, hogyan élnek, gondolkodnak, „működnek” az emberek és közösségeik a mindennapokban a görögöktől a skandinávokig, az oroszoktól a britekig és portugálokig, s mindenütt, ami közben van. Sztereotípiákkal persze tele van mind együnk padlása – rólunk is igencsak sajátos képek élnek másutt –, ám ahhoz, hogy összeférjünk e szűkülő világban, a

PER NYHOLM

Európaiak
Utazás Európa
emlékezetébe

M-érték Kiadó, 2014



hétköznapi valóságot kell ismerni. Tényleg olyan lusták és pénzéhesek a görögök, olyan életművészek a franciák? Tényleg ilyenek-olyanok a németek, olaszok, britek, belgák és a többiek? Az Alexandra ajánlóját idézve „Az Európaiak figyelmesen és kritikusán ábrázolja kontinensünket és lakóit Írországtól Oroszorszáig, Ciprustól az Északi-fokig. Per Nyholm újságíró és Carsten Ingemann fotós két éven át, több mint 100 000 kilométert megtéve járták Európát, és keresték az európaiság lényegét. A szövegek elrepítik az olvasót az ókori Rómából a modern Varsóba, az ostromlott Sarajevóból Isztambul galambpiacára, az ortodox szerzetesek Athosz-hegyétől George Orwell Jura-szigetéig, Goya Madridjától Ibsen és Bjornson Norvégijáig és tovább az északi Sjaellandig, ahol Kierkegaard az élet értelmét kereste. Nagyon érzékeny és személyes hangú beszámoló e kötet emberekről, élményekről és gondolatokról, a távoliról és a közéliről – Európa városairól, tájairól, történelméről és megannyi kultúrájáról.”

S bizony, a mai, száguldó Európa hajlamos némi felületességre, nem becsüli eléggé az aprólékos alaposágot. Talán így történhetett, hogy Nyholm azt írja, Magyarország államalakulatként a 20. században jött létre, Csehország az utóbbi 20 évben. Ettől még a könyv nagyon is érdemes az olvasásra.

Dr. Osman Péter